

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
MARZEC 2019**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 366

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (Przewodnicząca), Joanna Klimkowska (Sekretarz), Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor Naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2019

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 366. W badaniu uczestniczyło 266 przedsiębiorstw. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE /struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
1.	WSKAŹNIK KONIUNKTURY	6
2.	ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	9
3.	SALDA I ICH SKŁADOWE.....	10
1)	Produkcja	10
2)	Zamówienia	12
3)	Zamówienia eksportowe	14
4)	Zapasy wyrobów gotowych.....	16
5)	Ceny	18
6)	Zatrudnienie	20
7)	Sytuacja finansowa	22
8)	Ogólna sytuacja gospodarki	24
III.	SUMMARY	26

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W marcu wartość ogólnego wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszyła się w porównaniu z lutym o 3,5 pkt. Obecnie wynosi -0,2 pkt i jest niższa od wartości sprzed roku o 2,9 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury obniżyła się w ciągu miesiąca o 4,3 pkt i wynosi -0,6 pkt. Jest niższa niż rok wcześniej o 3,1 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika wzrosła o 2,9 pkt do poziomu 0,0 pkt. Jest równa wartości z marca 2018 r.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawę koniunktury odnotowały przedsiębiorstwa duże, o zatrudnieniu od 251 do 500 pracowników, i największe, zatrudniające ponad 500 osób. Wartości wskaźnika koniunktury dla tych grup przedsiębiorstw wzrosły o, odpowiednio: 1,1 i 11,3 pkt. Największy spadek wartości IRGIND, o 11,3 pkt, zanotowano dla przedsiębiorstw zatrudniających od 51 do 250 pracowników. Dla tej grupy wskaźnik koniunktury przyjął zarazem najwyższą wartość, 3,2 pkt. Najniższą wartość, -4,2 pkt, wskaźnik osiągnął dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu 251-500 osób.

3. W przekroju według głównych grup produktowych wzrost wartości wskaźnika koniunktury odnotowano tylko dla przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne. Przyrost wartości IRGIND wyniósł 4,3 pkt, do poziomu 6,6 pkt. Jest to jednocześnie najwyższa wartość wskaźnika w tym przekroju. Największy spadek wartości wskaźnika, o 32,7 pkt, zanotowano dla produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Dla tej grupy wskaźnik osiągnął też najniższą wartość, -31,3 pkt.

4. W przekroju regionalnym w tym badaniu poprawę koniunktury odnotowano w dwóch makroregionach: południowo-zachodnim i północnym. Wartości wskaźnika koniunktury zwiększyły się odpowiednio o: 12,4 i 4,0 pkt, osiągając wysokości: 6,3 i 1,5 pkt. W pozostałych makroregionach koniunktura pogorszyła się. Największy spadek wartości wskaźnika, o 11,5 pkt, odnotowano dla województwa mazowieckiego. Najwyższą wartość, 11,8 pkt, wskaźnik IRGIND przyjął dla makroregionu wschodniego, a najniższą, 11,9 pkt, dla makroregionu centralnego.

5. Nie spełniły się nadzieje na dalszą poprawę koniunktury, wywołaną przyspieszonym, pozytywnym oddziaływaniem czynników sezonowych. Spadki wartości wskaźnika koniunktury miały miejsce zarówno w skali roku, jak i miesiąca. Zmiany wartości sald odpowiedzi na główne pytania ankiety przedstawiają niejednoznaczny obraz sytuacji w branży. Przedsiębiorstwa informują o spadku wielkości zamówień (ogółem i eksportowych), rosną zapasy i zmniejsza się wielkość zatrudnienia. Jednocześnie przedsiębiorstwa informują o wzroście wielkości produkcji i poprawie ich sytuacji finansowej. Pozytywne oddziaływanie czynników sezonowych powinno się wkrótce ujawnić, nie jest jednak pewne, czy przełamię to utrzymujące się, negatywne oddziaływanie czynników cyklicznych.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się w skali miesiąca o 3,2 pkt do poziomu 6,4 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 6,0 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano tylko dla firm prywatnych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości produkcji w skali miesiąca miał miejsce u producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda zwiększyła się o 10,4 pkt), a największy spadek u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 20,8 pkt). Firmy spodziewają się wzrostu poziomu produkcji w nadchodzących miesiącach.

7. Zmniejszyła się wielkość zamówień, a spadek wartości salda wyniósł 1,9 pkt. Obecna jego wartość, -7,1 pkt, jest jednak wyższa od wartości sprzed roku o 0,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień w skali miesiąca miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 12,5 pkt), a wzrost odnotowano jedynie w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 3,2 pkt). Przewidywana jest

poprawa stanu zamówień w najbliższych miesiącach (wartość salda prognostycznego jest równa -1,4 pkt).

8. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych w ciągu miesiąca zmniejszyło swoją wartość o 0,7 pkt. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują tylko firmy prywatne. Publiczne odnotowały ich wzrost. Wartość salda ogółem pozostaje ujemna (-12,7 pkt) i jest niższa od wartości sprzed roku o 10,5 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień eksportowych w skali miesiąca miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 16,9 pkt), a wzrost odnotowano wyłącznie w produkcji półproduktów (o 3,6 pkt). Ankietowani przewidują, że stan zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach poprawi się.

9. Poziom zapasów wzrósł. Wartość salda zwiększyła się w ciągu miesiąca o 0,5 pkt. Obecnie wynosi 4,6 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 1,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości zapasów w skali miesiąca miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda jest wyższa niż przed miesiącem o 43,8 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 8,6 pkt). Spodziewany jest spadek poziomu zapasów w następnych miesiącach.

10. Opinie na temat zmian poziomu cen są odmienne. Dla firm prywatnych wartość salda wzrosła, dla firm publicznych odnotowano spadek. Obecna wartość salda ogółem, 20,9 pkt, jest wyższa niż przed miesiącem o 4,0 pkt, a zarazem wyższa od wartości sprzed roku o 12,8 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost poziomu cen w skali miesiąca miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda zwiększyła się o 12,4 pkt), a spadek zanotowano tylko w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 2,9 pkt). W produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku poziom cen nie uległ zmianie. Przewidywany jest spadek tempa wzrostu cen w najbliższym okresie.

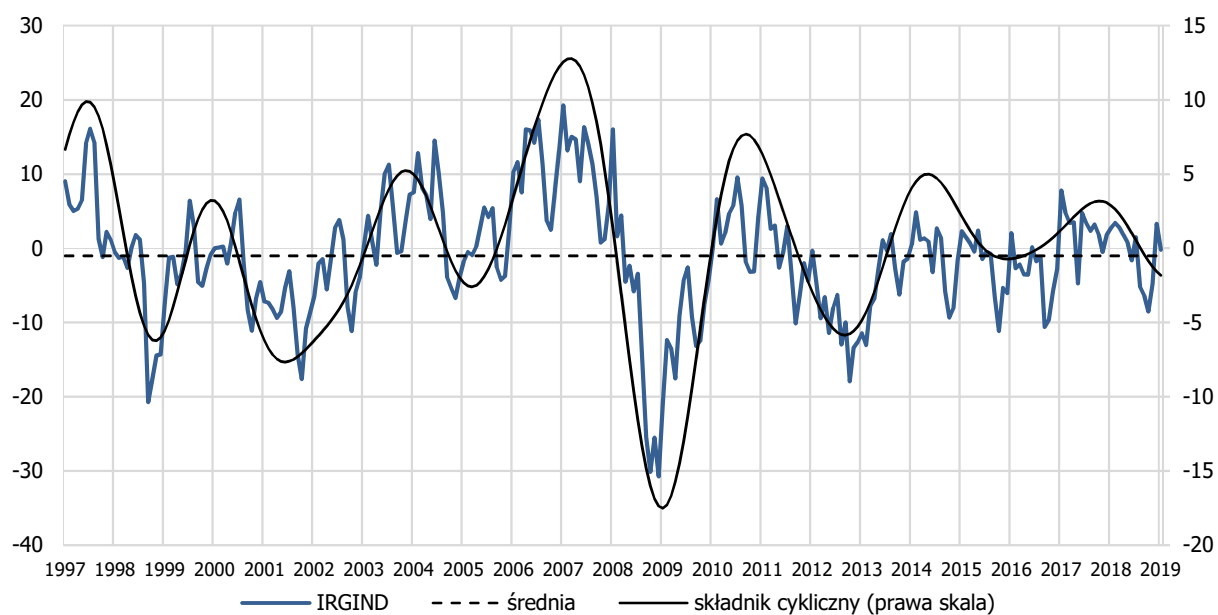
11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zmniejszyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 2,6 pkt i wynosi -2,6 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 1,2 pkt. Spadki wartości salda odnotowano dla firm z obu sektorów własnościowych. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wartość salda obniżyła się o 17,3 pkt), a największy wzrost w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 14,5 pkt). Firmy planują zwiększyć zatrudnienie w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw prywatnych i publicznych poprawiła się. Wartość salda ogółem wzrosła o 7,1 pkt i wynosi -10,9 pkt. Jest również wyższa niż przed rokiem o 0,5 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największa poprawa sytuacji finansowej w skali miesiąca miała miejsce u producentów półproduktów (wartość salda wzrosła o 14 pkt), a największe pogorszenie sytuacji finansowej odnotowano u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 10,5 pkt). Prognozowane jest pogorszenie sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach.

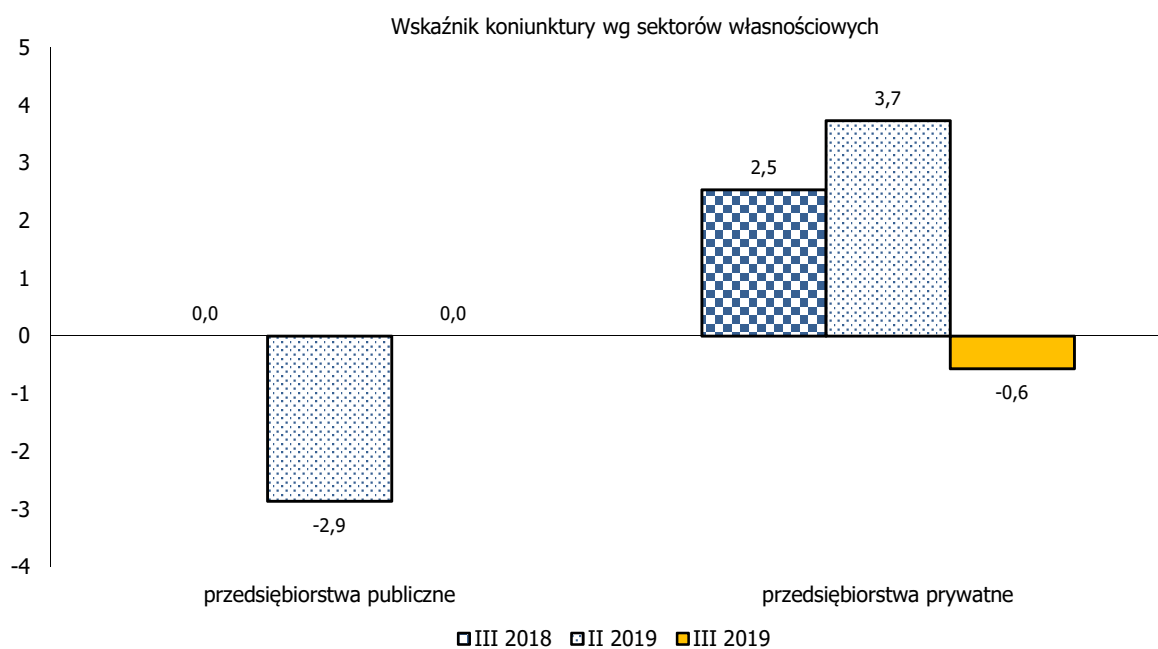
13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej w kraju zwiększyło swoją wartość o 0,2 pkt. Obecnie wynosi ona -7,4 pkt i jest o 14,9 pkt niższa do wartości sprzed roku. Lepiej stan gospodarki oceniają tylko firmy publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych poprawę ocen odnotowano tylko u producentów dóbr inwestycyjnych (wartość salda wyższa niż przed miesiącem o 4,0 pkt), a w największym stopniu pogorszyły się opinie producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 18,8 pkt). Przewidywane jest pogorszenie się ocen ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju.

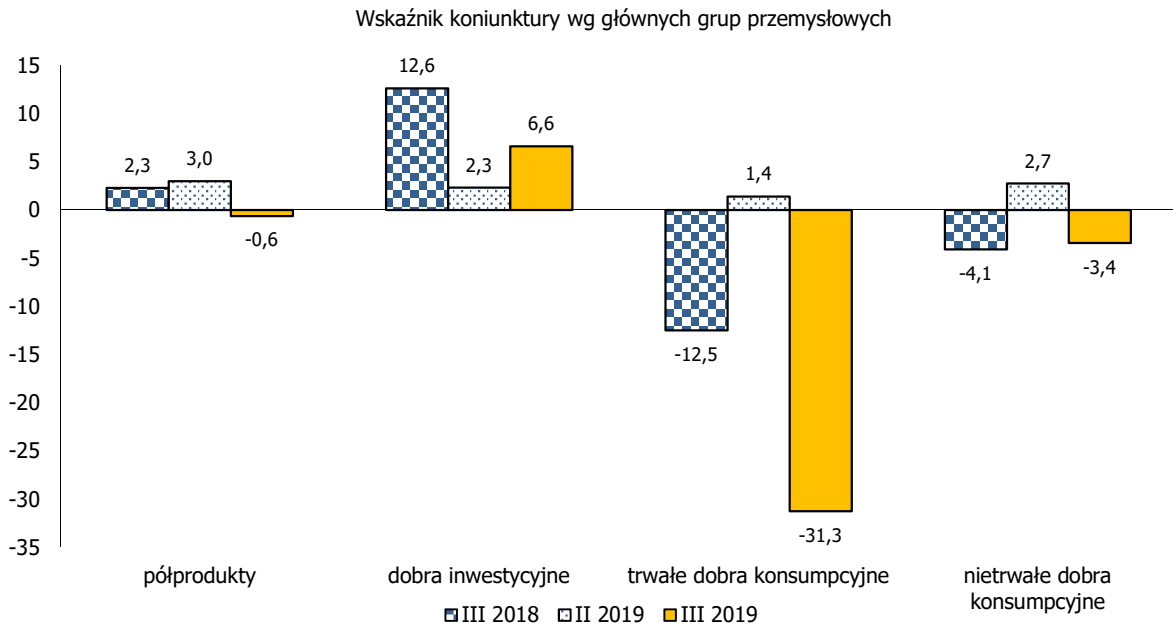
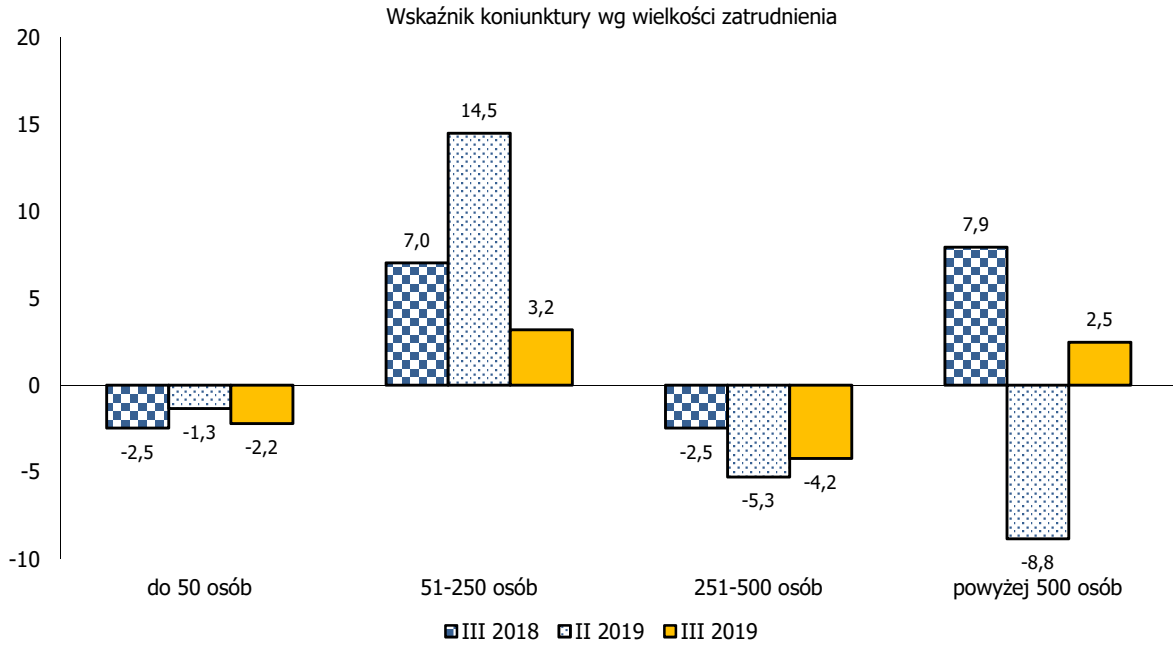
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

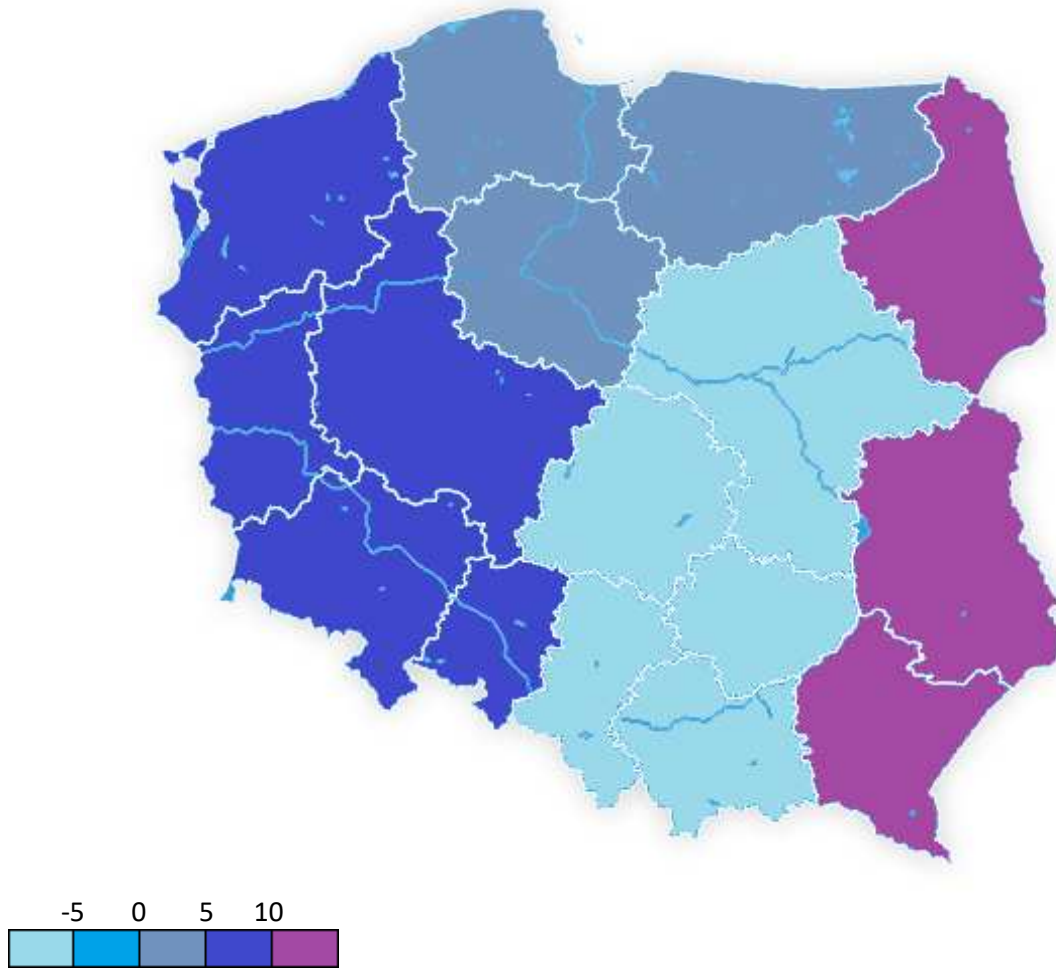

składowe salda	III'18	XI'18	XII'18	I'19	II'19	III'19
1. wielkość produkcji – przewidywania	18,4	-11,1	-12,6	4,4	19,2	11,1
2. wielkość zamówień – stan	-7,5	-4,2	-10,3	-14,9	-5,2	-7,1
3. zapasy – stan	2,7	3,8	2,6	3,9	4,1	4,6
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	2,7	-6,4	-8,5	-4,8	3,3	-0,2

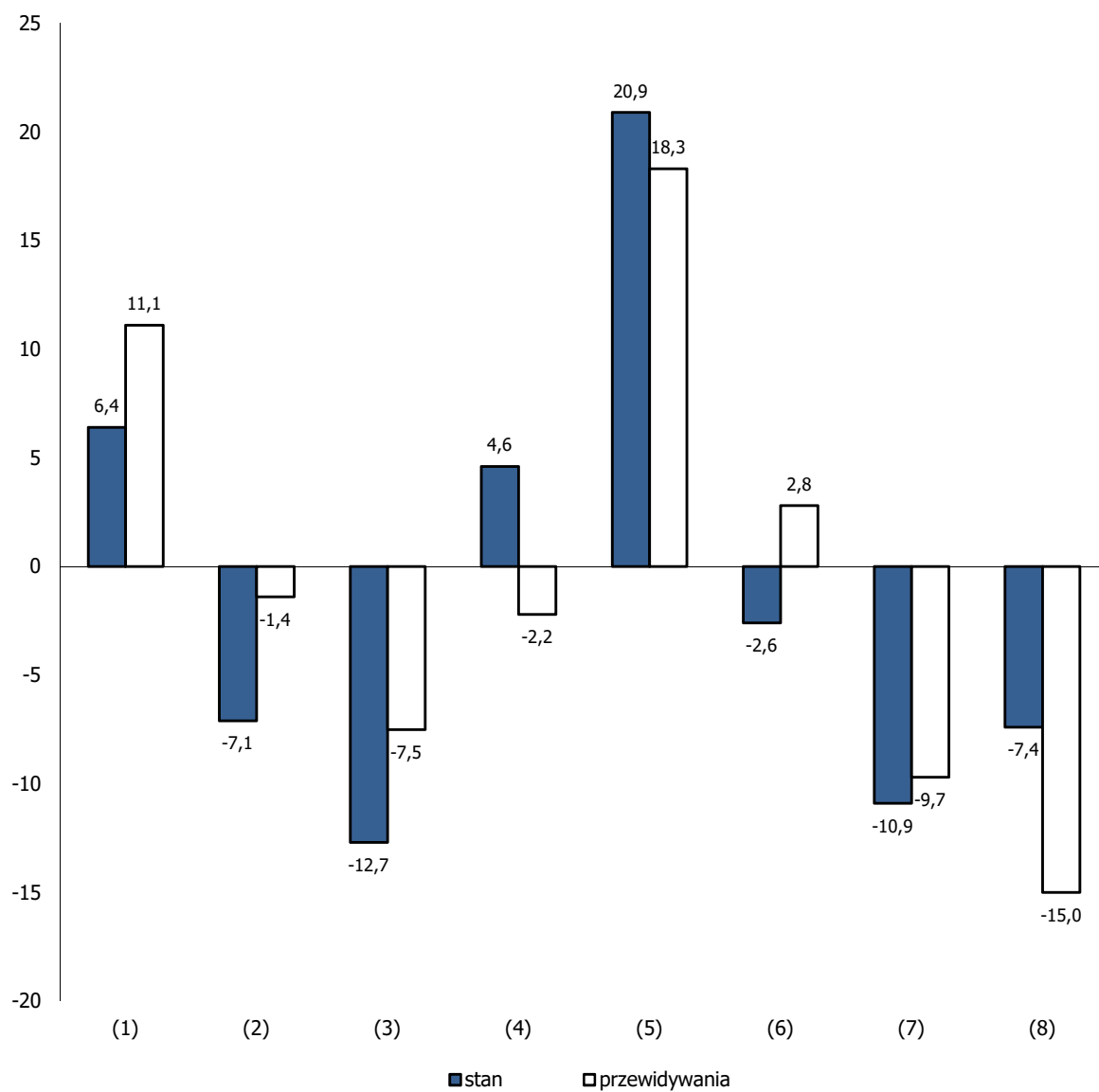

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

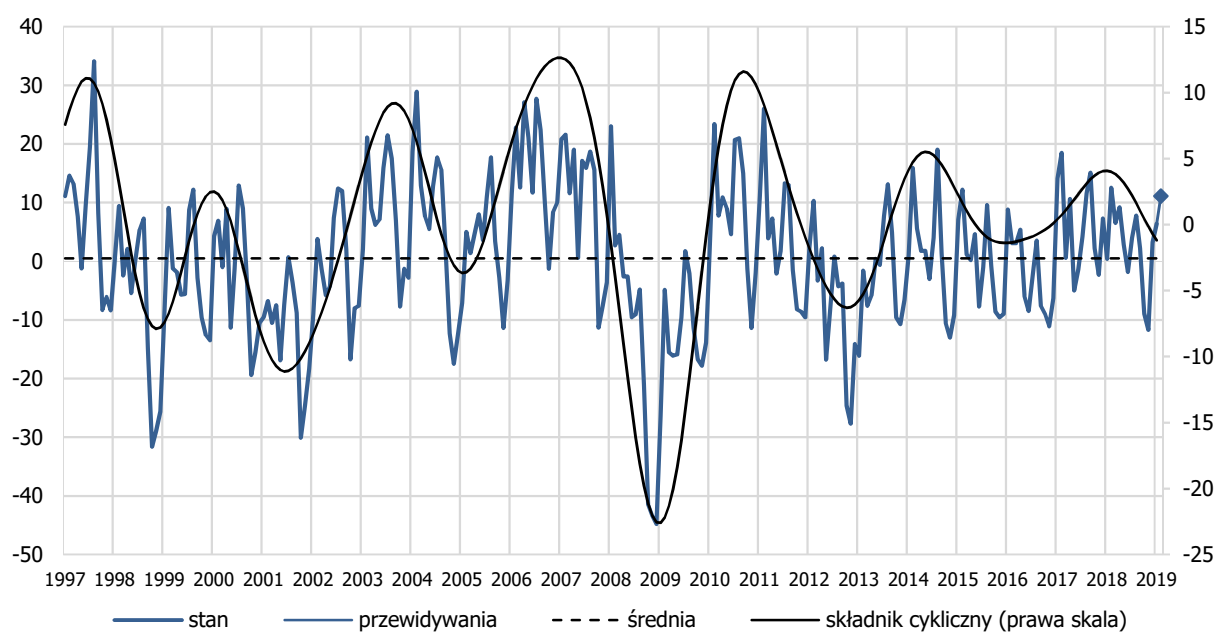
	III'18	II'19	III'19
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	10,0	3,5	-7,1
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	10,1	14,2	6,8
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-2,5	-6,1	6,3
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	0,5	-2,5	1,5
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	1,4	-6,4	-11,9
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	-0,5	15,8	11,8
Województwo mazowieckie	-7,3	0,7	-10,8

2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

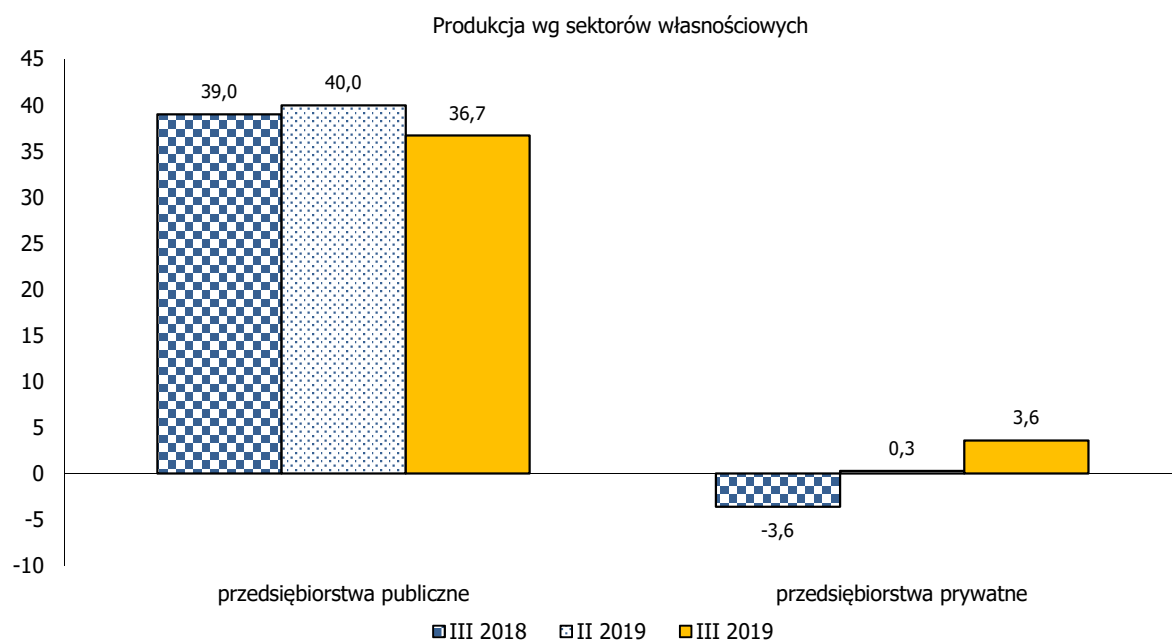
- (1) Produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej

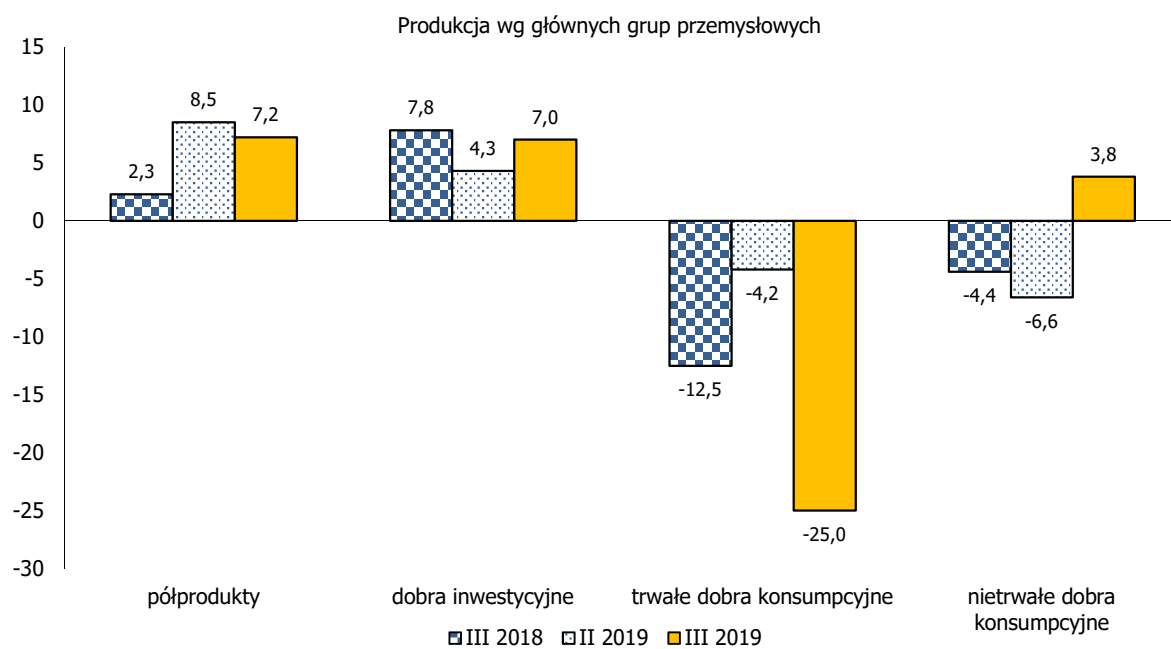
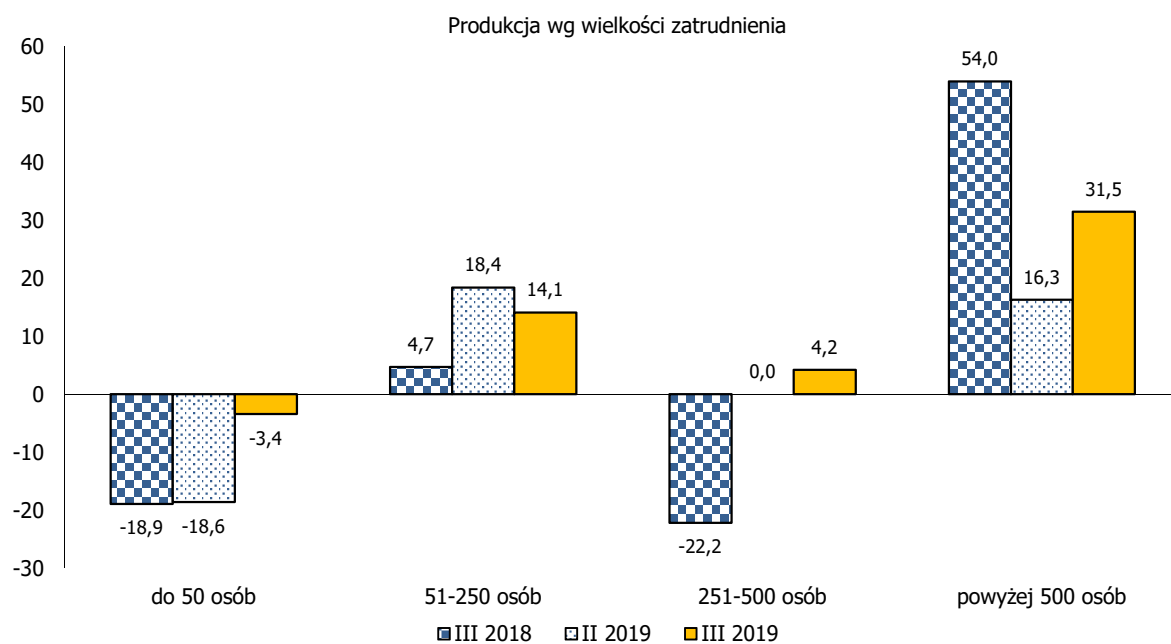
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

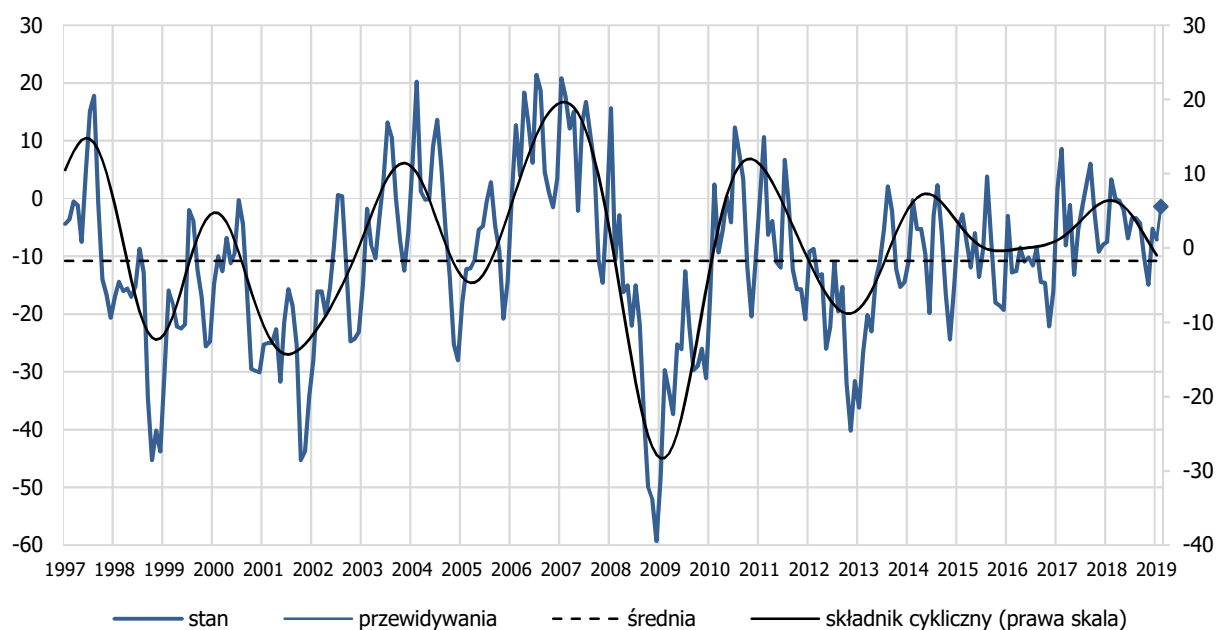

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Wzrost	22,4	19,4	16,9	23,2	24,3	27,4
brak zmiany	55,6	52,2	54,5	56,9	57,7	56,4
Spadek	22,0	28,3	28,6	20,0	18,0	16,3
saldo (1.-3.)	0,4	-8,9	-11,7	3,2	6,4	11,1

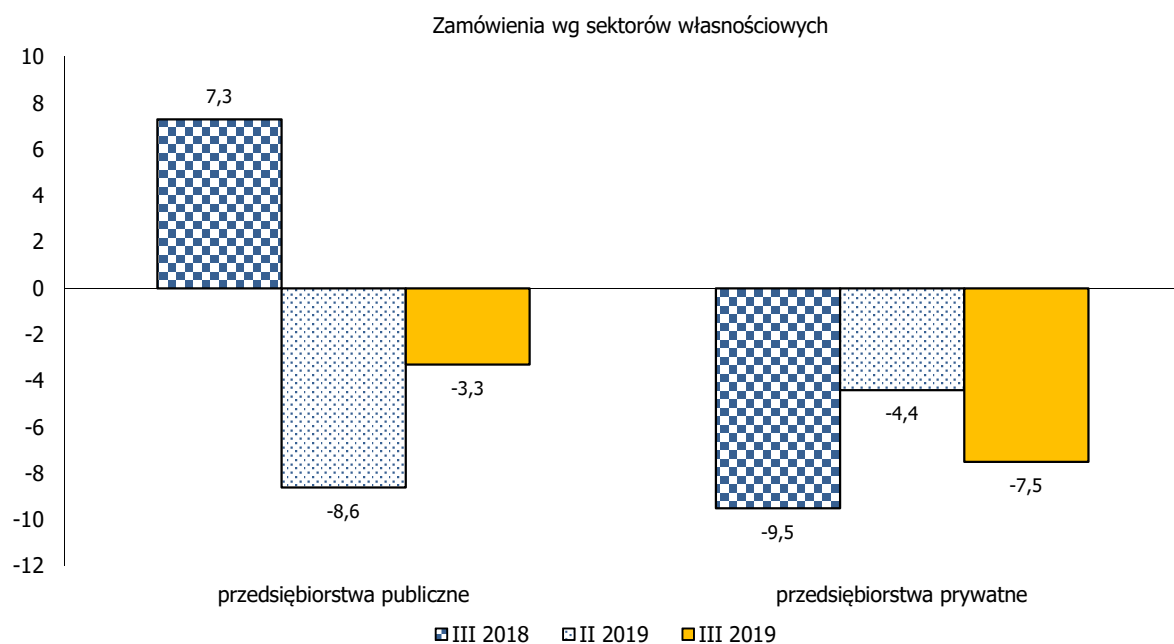

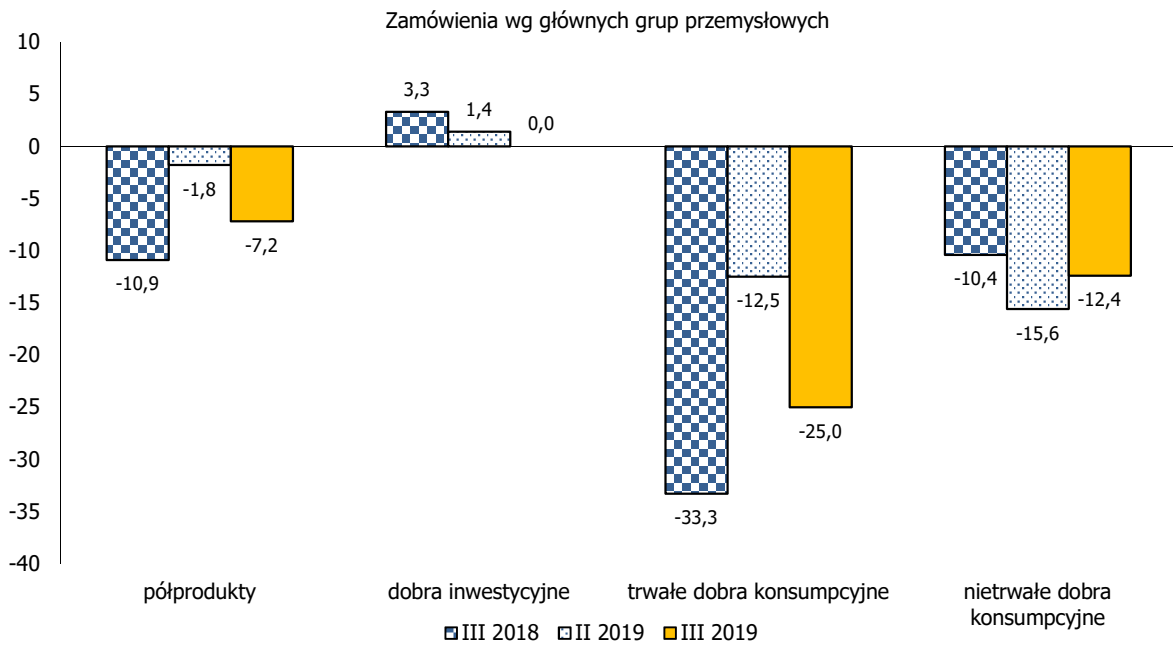
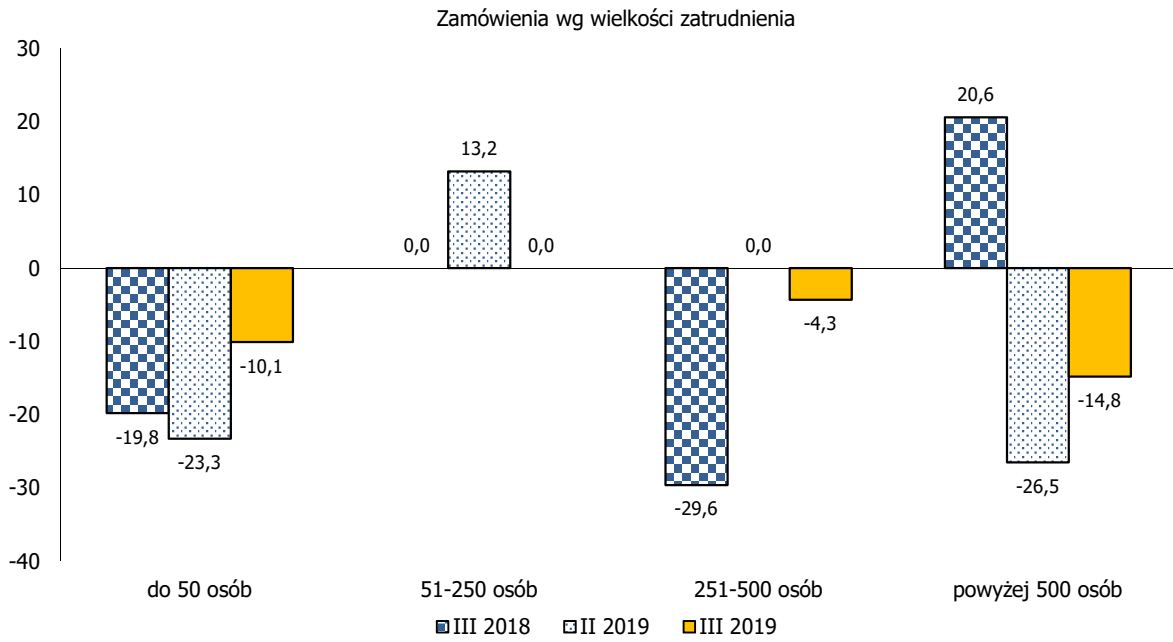

2. Zamówienia ogółem

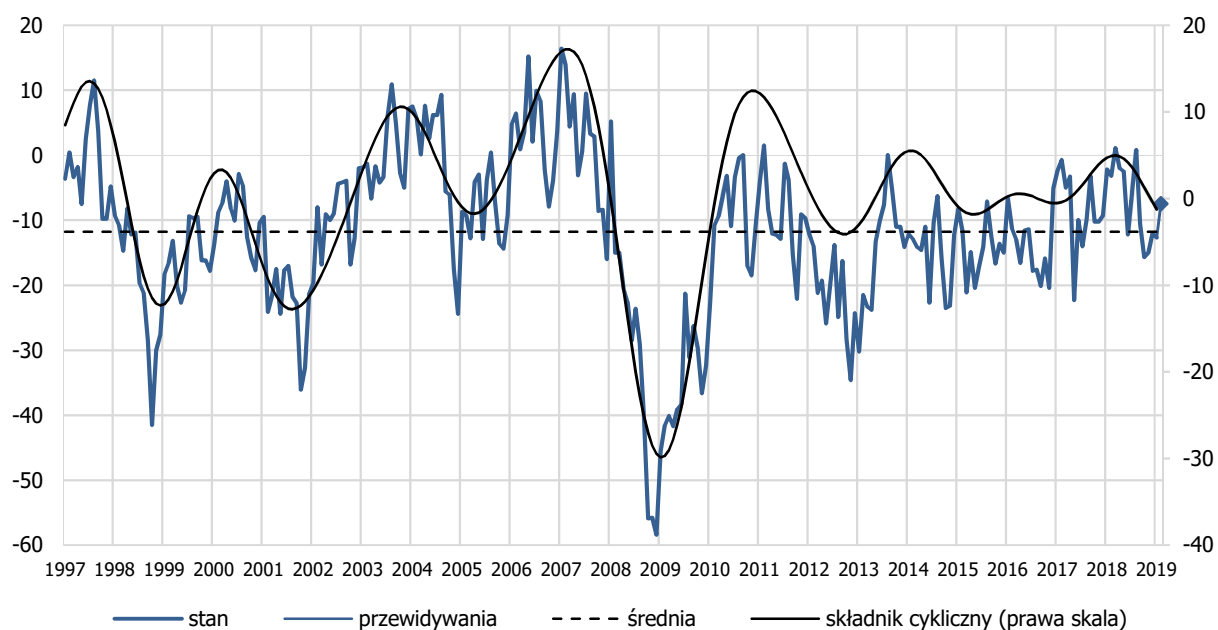

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Wzrost	20,0	17,8	16,8	23,2	17,4	19,5
brak zmiany	52,5	54,1	51,5	48,4	58,1	59,6
Spadek	27,5	28,1	31,7	28,4	24,5	20,9
saldo (1.-3.)	-7,5	-10,3	-14,9	-5,2	-7,1	-1,4

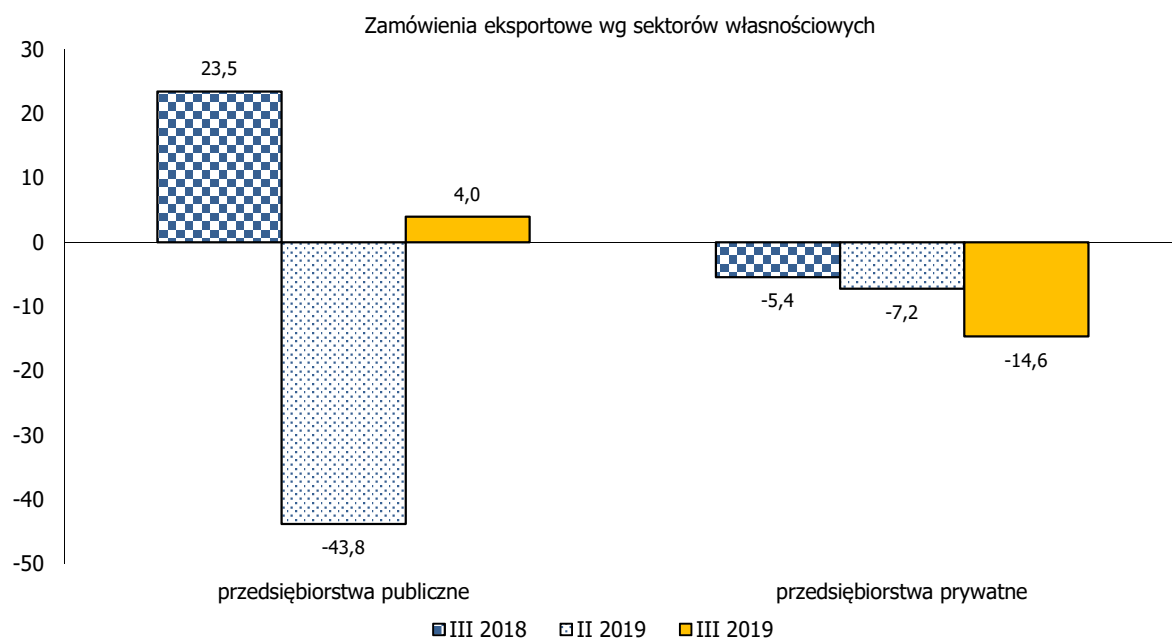

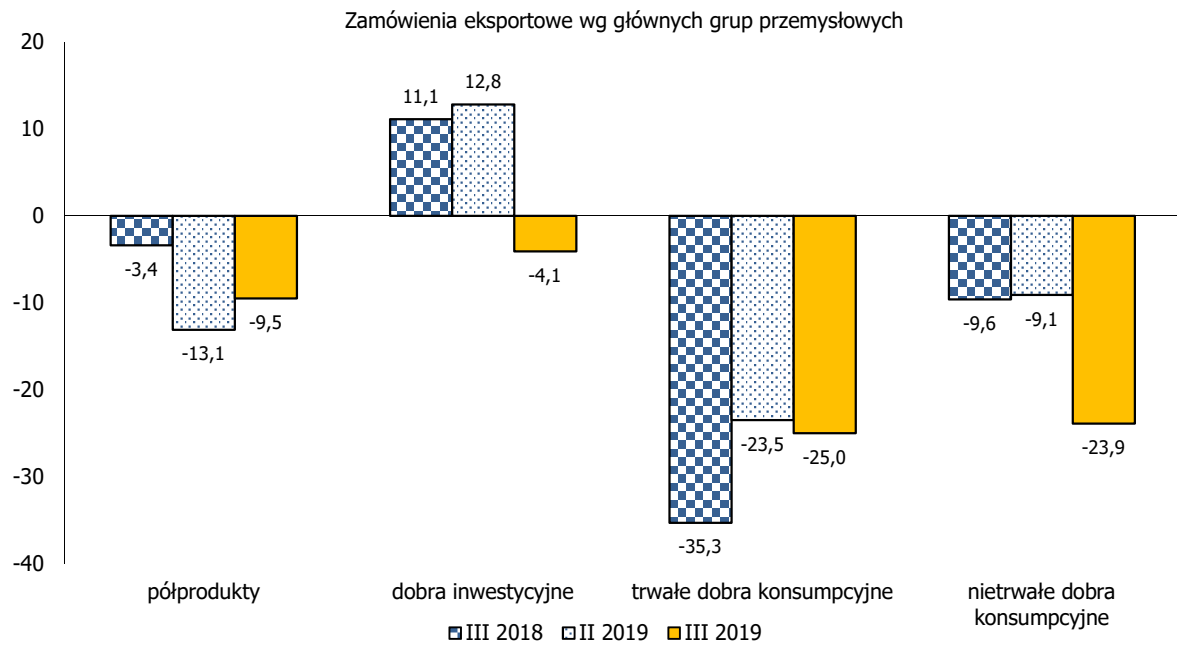
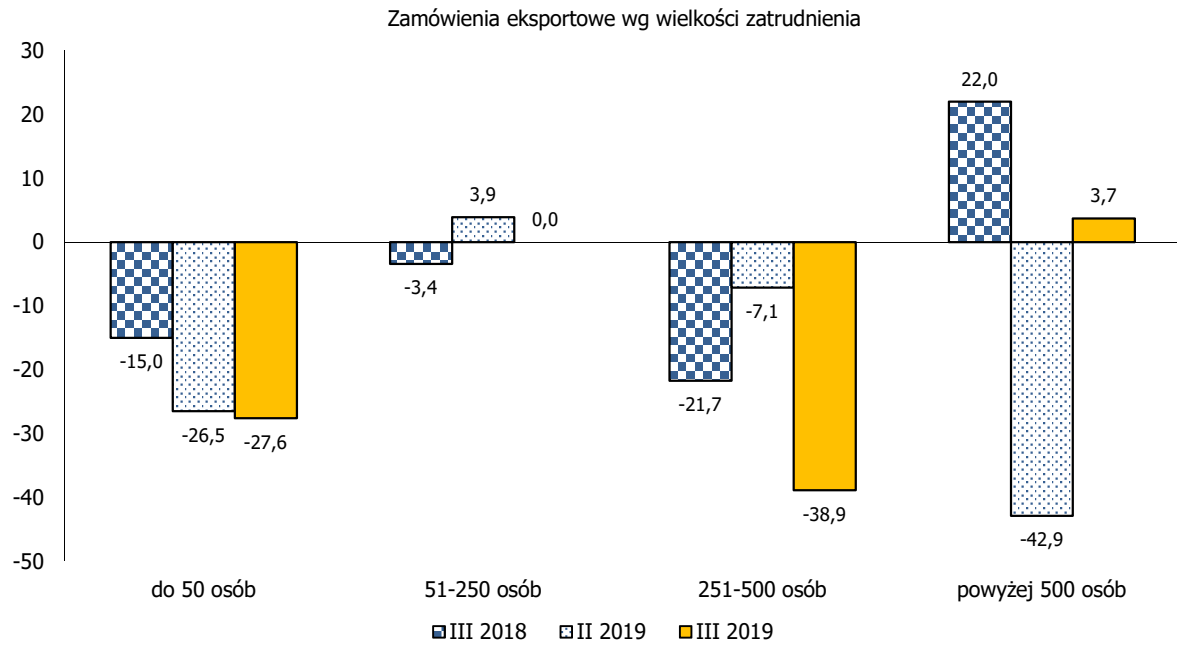

3. Zamówienia eksportowe

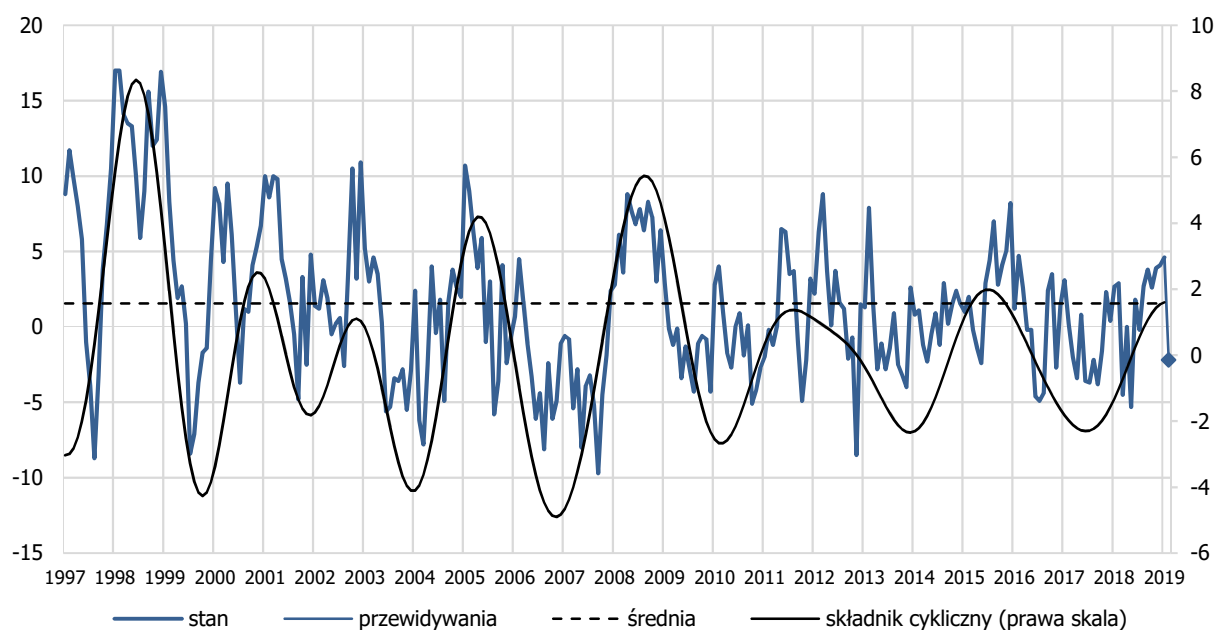

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Wzrost	24,4	13,3	17,5	20,3	20,7	19,8
brak zmiany	49,0	57,6	50,0	47,3	45,8	52,8
Spadek	26,6	29,0	32,5	32,4	33,5	27,4
nie dotyczy	51,9	63,5	73,5	60,2	59,0	57,5
saldo (1.-3.)	-2,2	-15,7	-15,0	-12,0	-12,7	-7,5

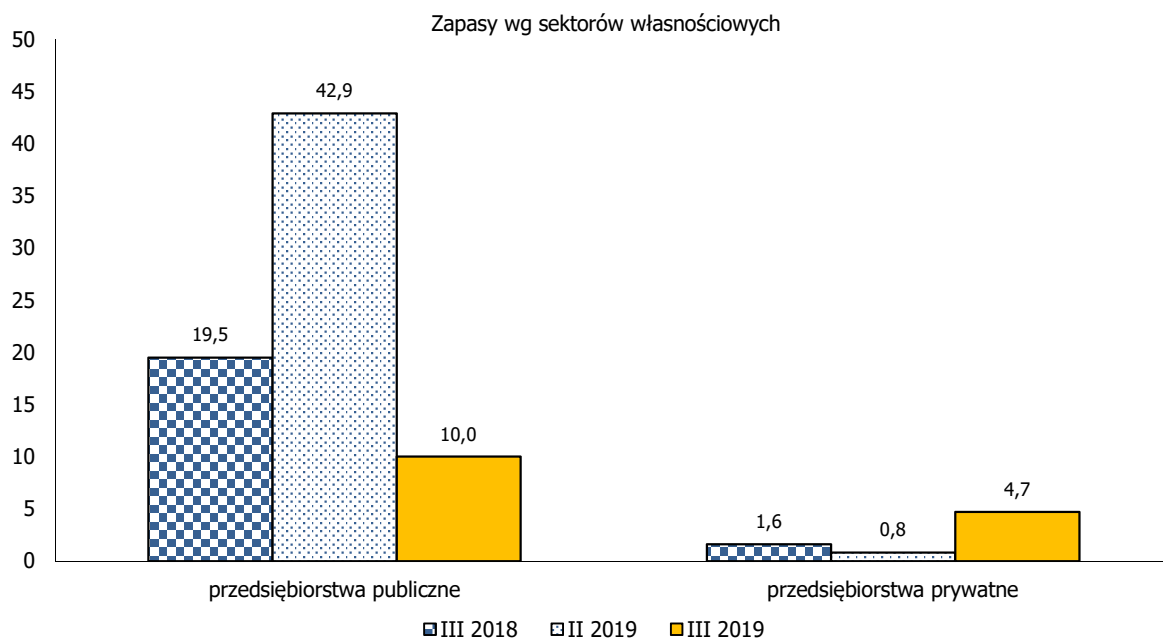

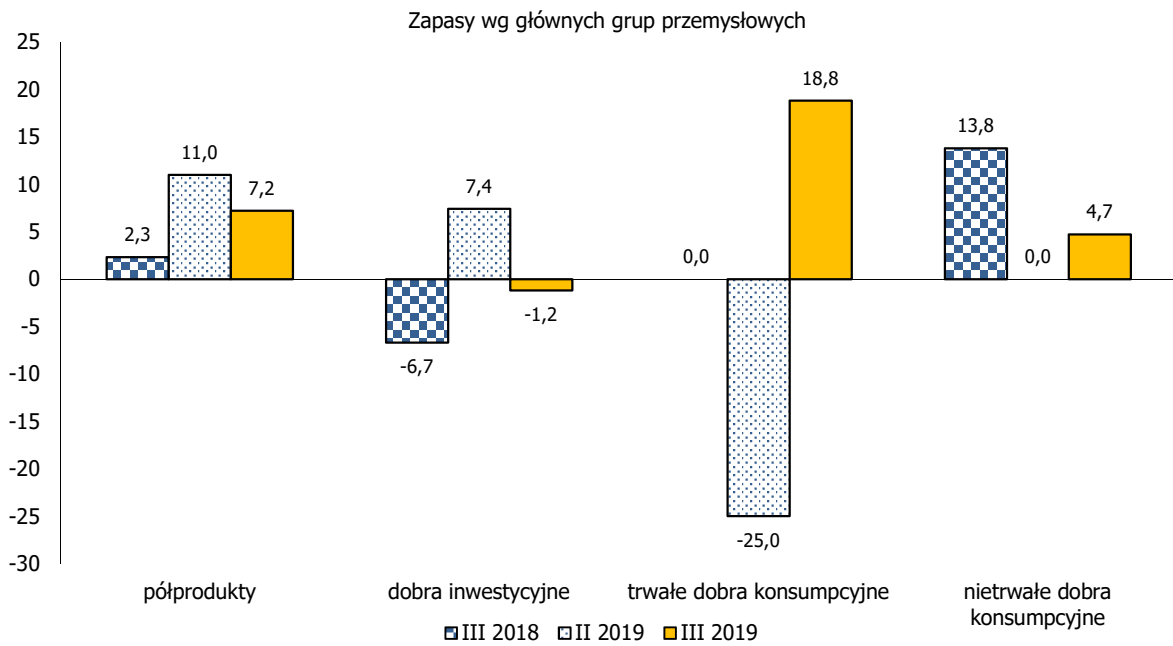
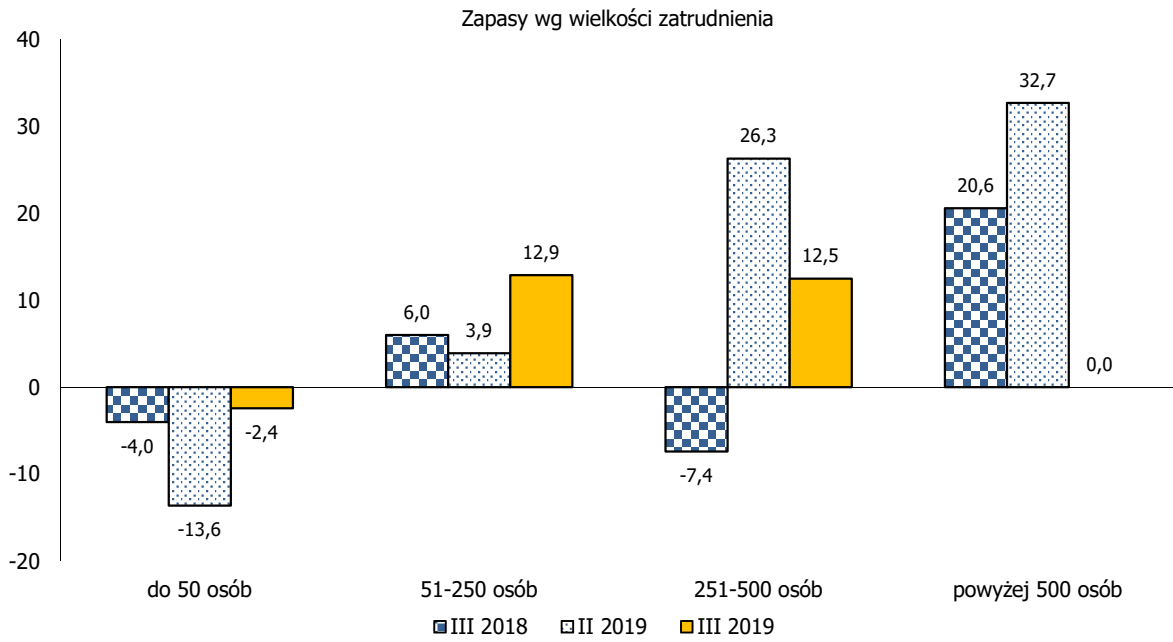

4. Zapasy

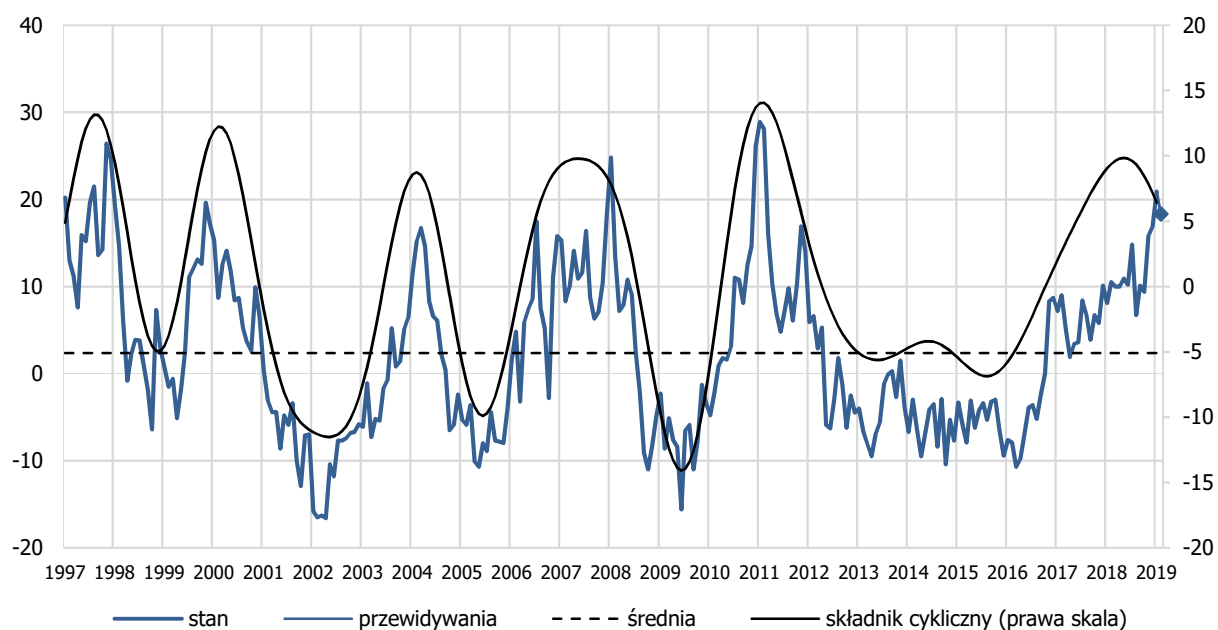

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Wzrost	14,9	18,0	15,9	15,7	18,3	13,7
brak zmiany	72,9	66,7	72,1	72,6	68,0	70,4
Spadek	12,2	15,4	12,0	11,7	13,7	15,9
saldo (1.-3.)	2,7	2,6	3,9	4,1	4,6	-2,2

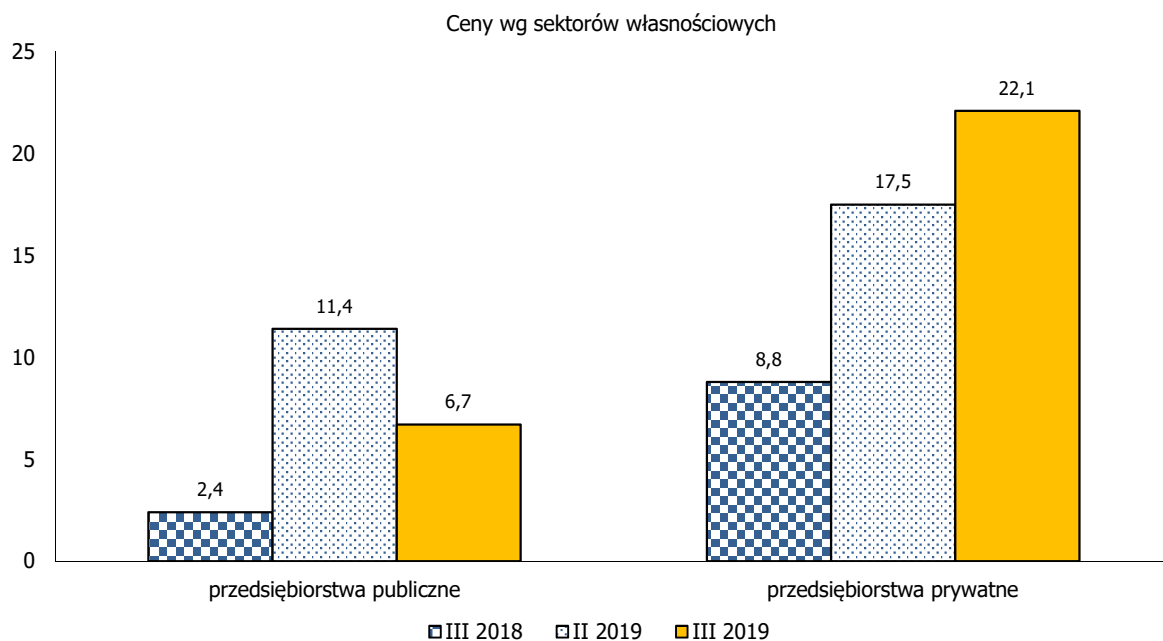

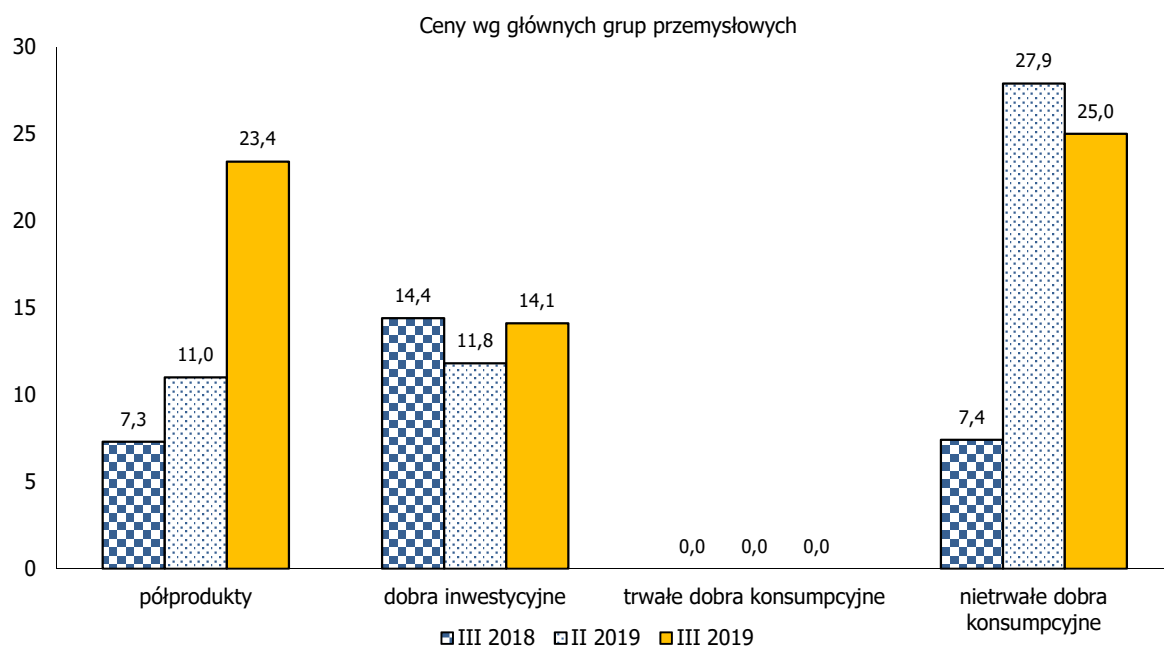
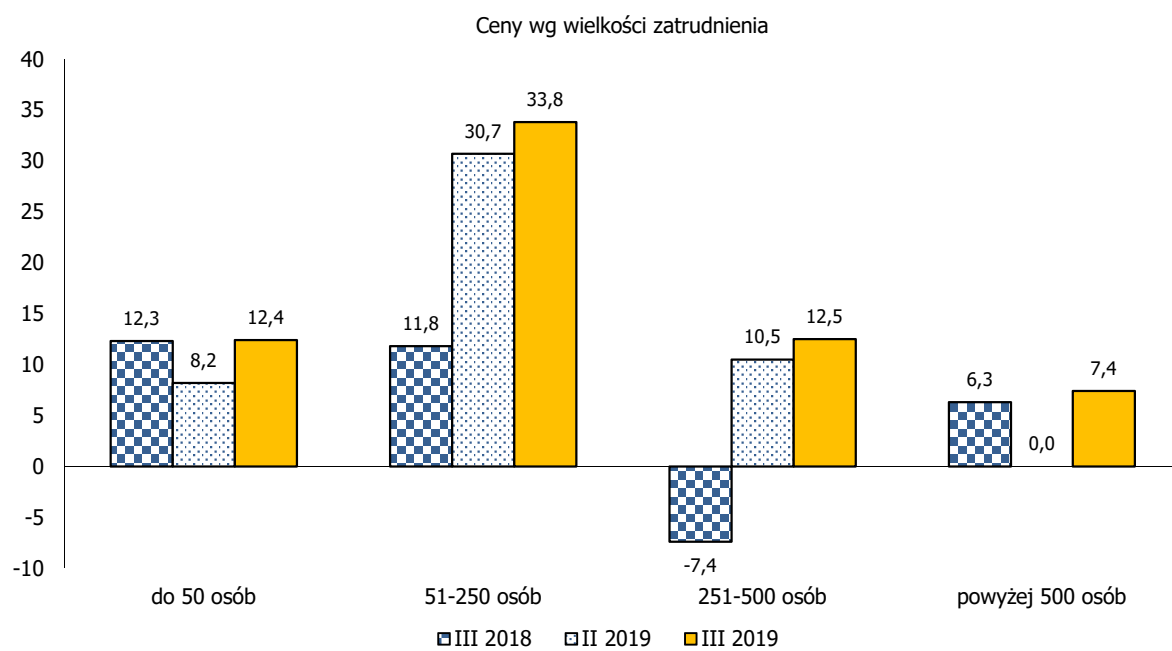

5. Ceny

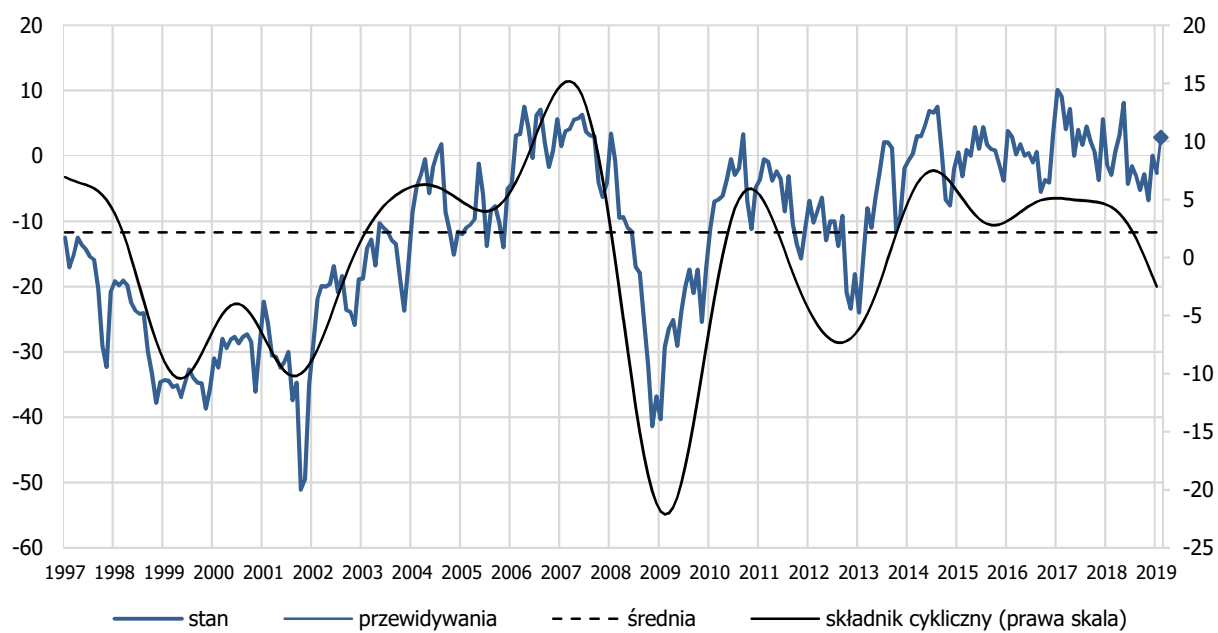

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Wzrost	15,3	15,0	22,1	21,9	25,4	24,1
brak zmiany	77,6	79,4	71,6	73,0	70,1	70,0
Spadek	7,1	5,6	6,3	5,0	4,5	5,9
saldo (1.-3.)	8,1	9,4	15,8	16,9	20,9	18,2

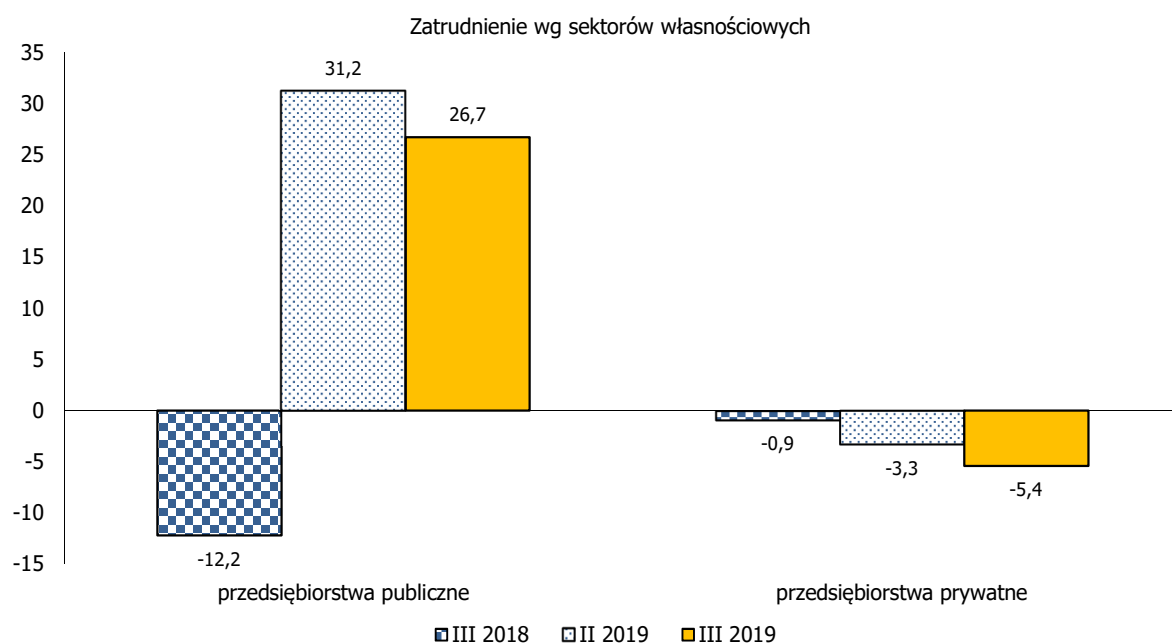

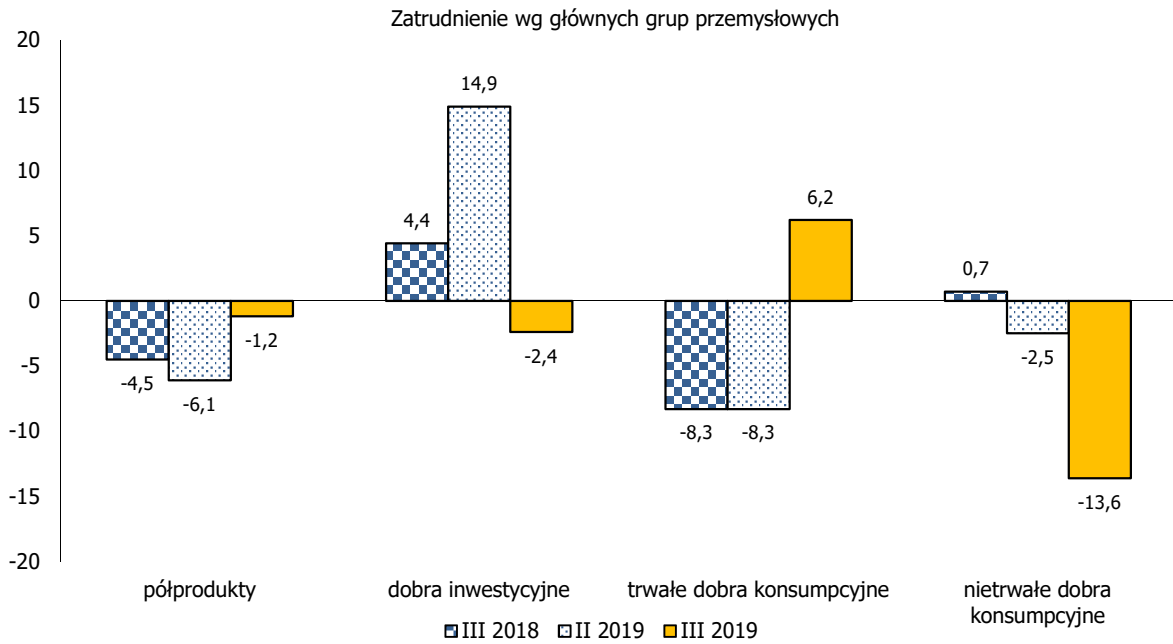
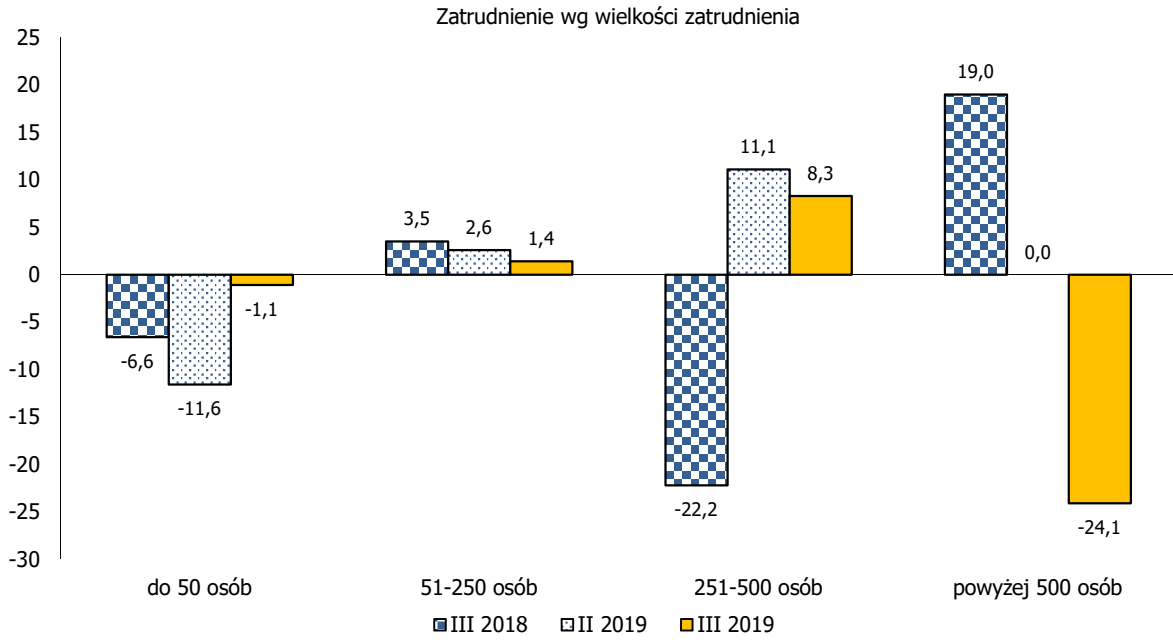

6. Zatrudnienie

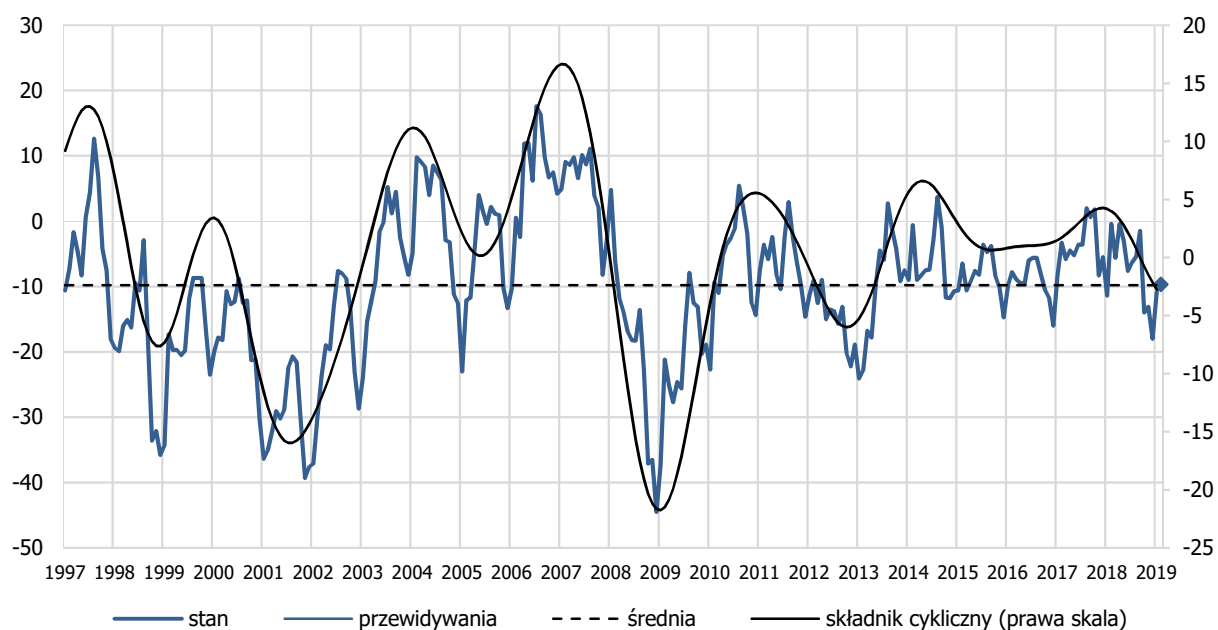

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Wzrost	13,8	13,6	12,0	15,6	14,9	17,5
brak zmiany	70,9	69,9	69,2	68,8	67,5	67,8
Spadek	15,3	16,5	18,8	15,6	17,5	14,7
saldo (1.-3.)	-1,4	-2,8	-6,8	0,0	-1,6	2,8

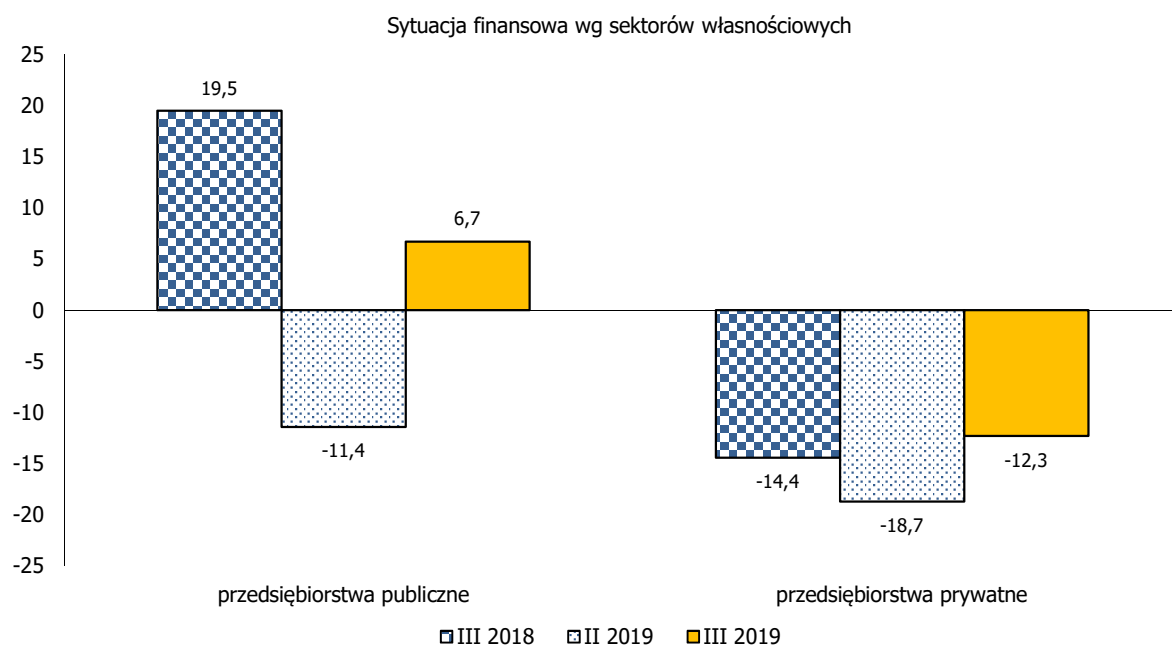

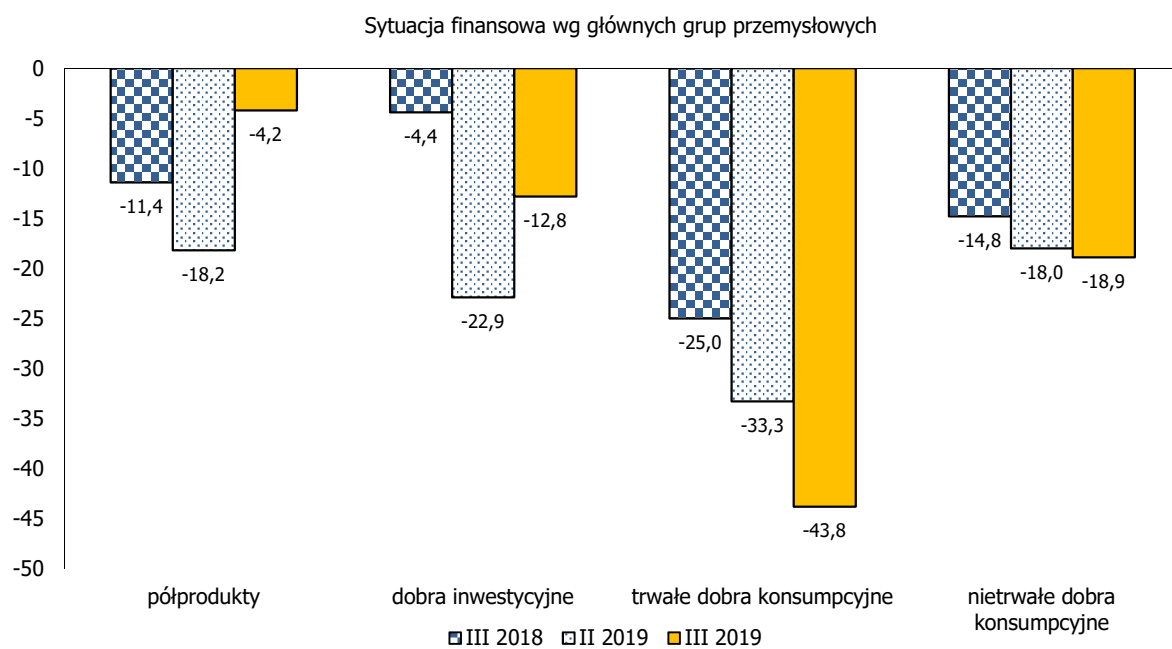
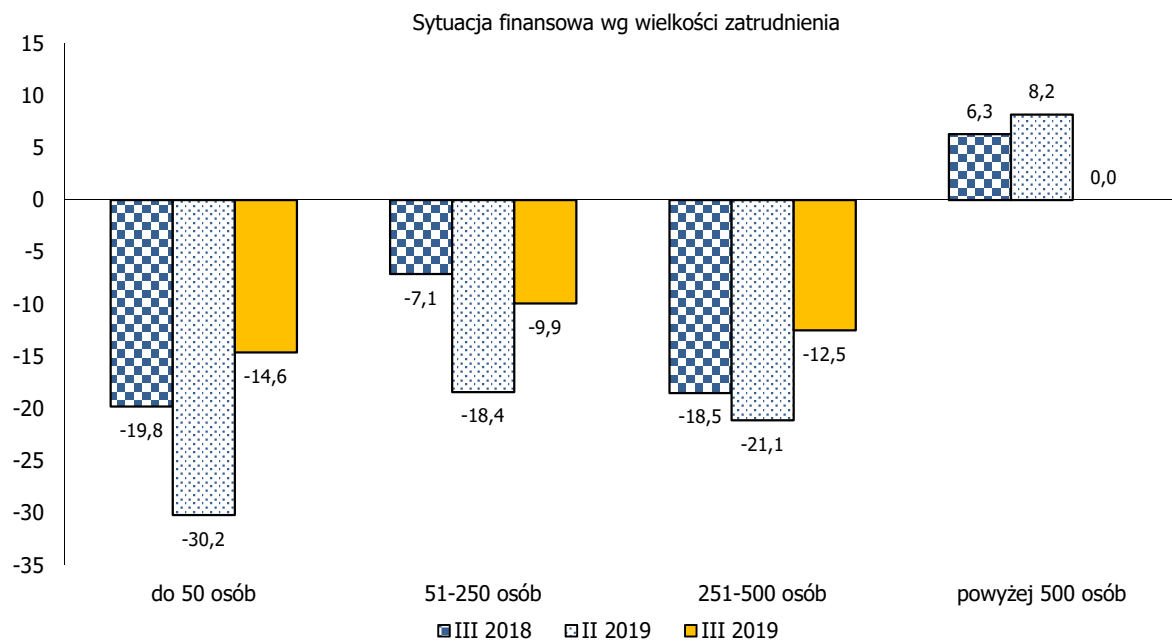

7. Sytuacja finansowa

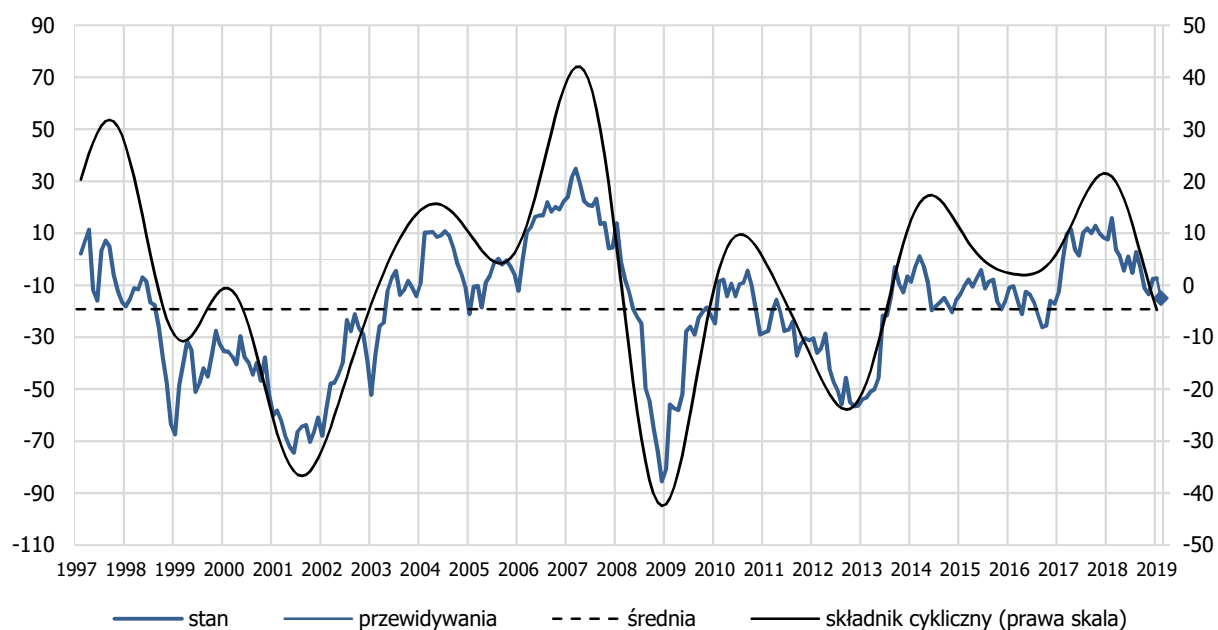

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Poprawa	11,8	12,9	12,3	10,2	13,5	13,2
brak zmiany	65,0	60,3	62,4	61,6	62,2	63,9
Pogorszenie	23,2	26,9	25,3	28,2	24,3	22,9
saldo (1.-3.)	-11,4	-14,0	-13,1	-18,0	-10,9	-9,7

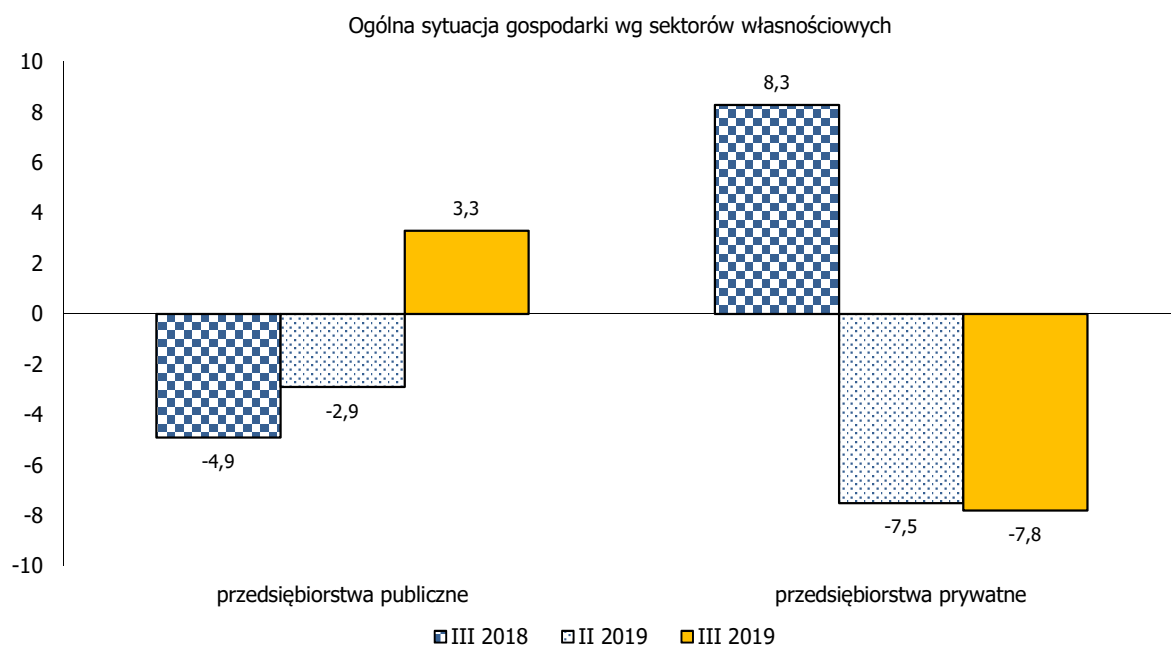

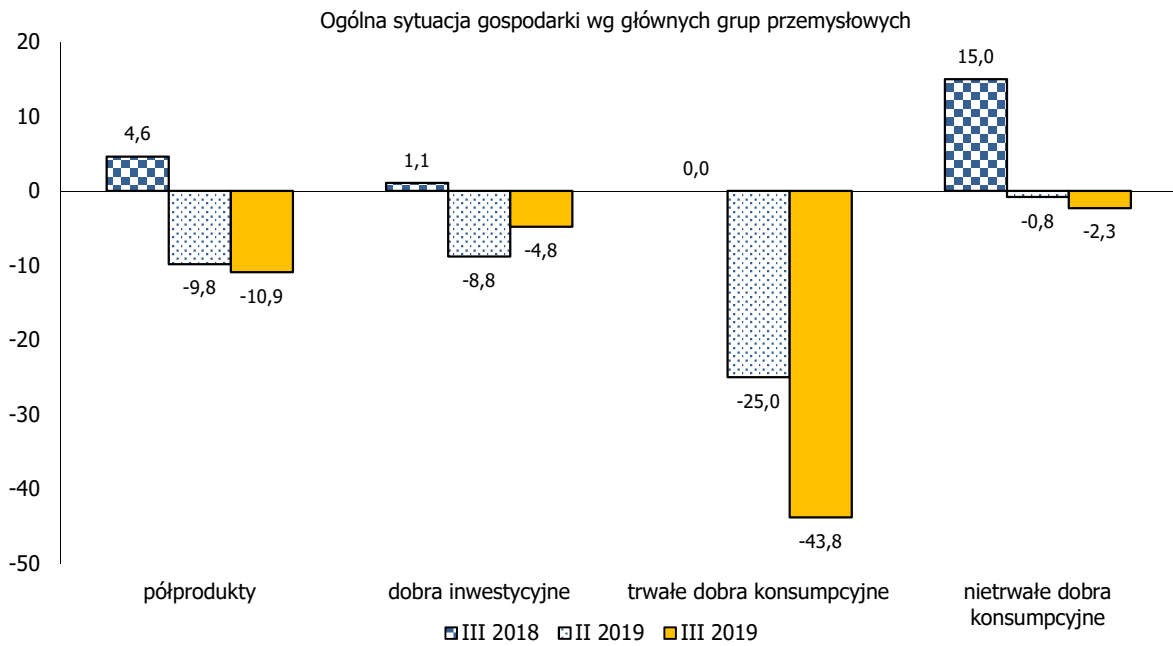
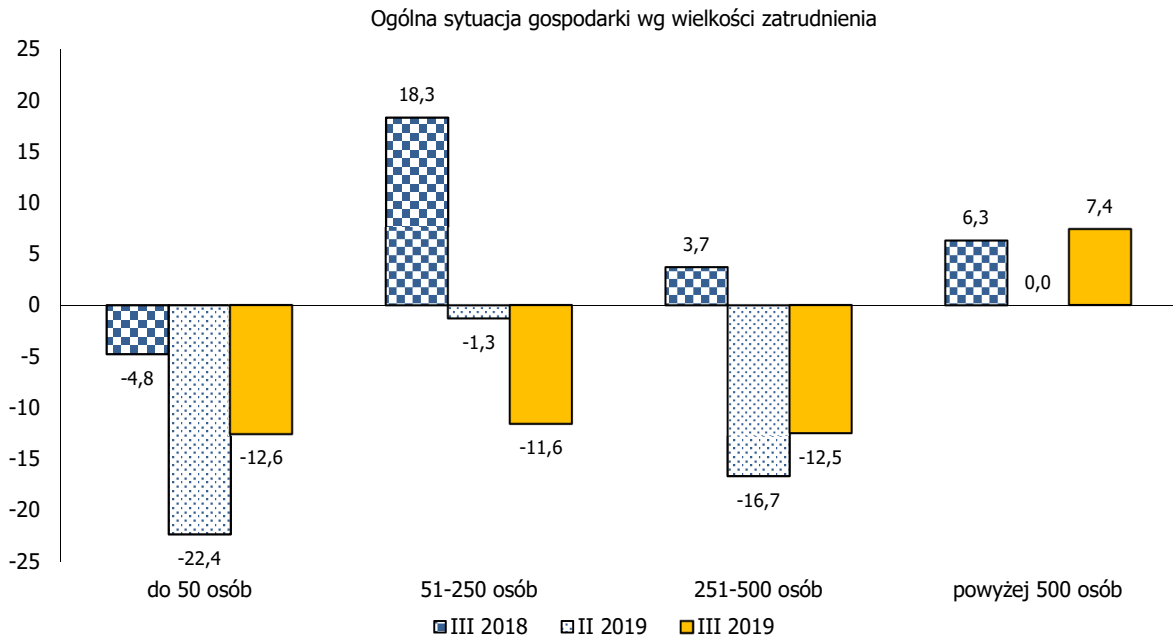

8. Ogólna sytuacja gospodarki

	III'18	XII'18	I'19	II'19	III'19	przewidywania
Poprawa	19,3	14,3	12,4	13,7	14,4	13,6
brak zmiany	68,9	60,3	61,7	65,1	63,8	57,8
Pogorszenie	11,8	25,4	25,9	21,3	21,8	28,6
saldo (1.-3.)	7,5	-11,2	-13,5	-7,6	-7,4	-15,0

III. SUMMARY

After two months of a growth in manufacturing, in March, 2019 business situation in the industry deteriorated. The industrial confidence indicator (ICI RIED) monthly decreased by 3.5 pts to -0.2 pts. It is again down from the respective year 2018 figure (2.9 pts). The results of the March survey are ambiguous. Firms have reported orders and employment declined. Finished products inventories increased. On the other hand, production grew, and financial situation of producers improved. Positive seasonal factors are expected to strengthen soon, however, it's uncertain whether they will overcome negative cyclical factors which seem to uphold.